

ΠΡΟΤΥΠΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

PROJECT – ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:

«Πρότυπο Πειραματικό Γενικό Λύκειο Μυτιλήνη
του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

(Πρώην Γυμνάσιο Αρρένων Μυτιλήνης. Παρελθόν – Παρόν – Μέλλον)

Α' Τετράμηνο: Σεπτέμβριος 2011 – Φεβρουάριος 2012

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:

Αθανάσιος Ι. Καλαμάτας (Θεολόγος Καθηγητής)

Βαρβάρα Κουκούτα (Οικονομολόγος Καθηγήτρια)

Ερευνητική Έκθεση:

«Σύντομη ιστορική διαδρομή – Περίοδοι λειτουργίας του σχολείου
μας»

Των μαθητών/τριών: Ιωάννας Βάμβουρα / Βάσως Ελευθερίου /
Μυρσίνης Μαυραπίδη / Εφραίμ - Παναχιώτη Ψωμαδέλλη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Κατά την έναρξη των μαθημάτων των Projects – Ερευνητικών Εργασιών και τη διανομή των θεμάτων στην κάθε ομάδα, η δική μας ομάδα ασχολήθηκε με την ιστορία του σχολείου μας. Μια ιστορική διαδρομή που ξεκινάει γύρω στα 1840 και συνεχίζεται μέχρι σήμερα.
- Παρακάτω παρουσιάζουμε ενδεικτικά κάποια στοιχεία για την Λέσβο και την εκπαίδευσή της κατά την εποχή που κτίστηκε το σχολείο μας, ενώ στη συνέχεια παραθέτουμε συνοπτικά την ιστορία αυτού του λαμπρού εκπαιδευτηρίου, του πρώην Γυμνασίου Αρρένων Μυτιλήνης, σημερινού Προτύπου Πειραματικού Γενικού Λυκείου Μυτιλήνης του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- Μετά την επιβολή μιας σειράς μεταρρυθμίσεων του 19^{ου} αιώνα, η πόλη της Μυτιλήνης σταδιακά αλλάζει και αναπτύσσεται οικονομικά.
- Το εμπόριο και η βιοτεχνία ενισχύονται.
- Δημιουργείται μια καινούργια αστική τάξη που αποτελείται από εμπόρους, τραπεζίτες, γιατρούς, κ. α.
- Καταγράφεται σταδιακή αύξηση του ελληνορθόδοξου πληθυσμού.
- Ενώ παράλληλα συντελούνται αλλαγές και στο κοινωνικό πλαίσιο.

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΛΕΣΒΟ

- Μέχρι τότε στη Λέσβο δεν υπήρχε ουσιαστικά κάποιο εκπαιδευτικό ίδρυμα, παρά μόνο κάποια σχολεία τα οποία χρηματοδοτούνταν από την Εκκλησία. Αργότερα με τις νέες διατάξεις σχετικές με την εκπαίδευση, η ελληνορθόδοξη κοινότητα της Μυτιλήνης αναλαμβάνει δράση και μετατρέπει την εκπαίδευση σε κοινοτική. Οι Δημογέροντες και αργότερα η Εφορεία θα είναι υπεύθυνοι για οτιδήποτε αφορά στην εκπαίδευση.
- ❑ Διάρθρωση της εκπαίδευσης στην τουρκοκρατούμενη Μυτιλήνη:
  - ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ: Αλληλοδιδασκτικό, Συνδιδασκτικό Σχολείο.
  - ΜΕΣΗ: Τριτάξιο Ελληνικό Σχολείο και το Γυμνάσιο Αρρένων Μυτιλήνης .

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΣΤΑ ΤΕΛΗ ΤΟΥ 19^{ΟΥ} ΑΙΩΝΑ

- Περί τα τέλη του 19^{ου} αιώνα στη Μυτιλήνη, παράλληλα με τις πολιτικές και κοινωνικές αλλαγές, αναπτύχθηκε και ο κίνημα του Δημοτικισμού, το οποίο αφορούσε στη διαμάχη ανάμεσα στους υποστηρικτές της καθαρεύουσας και τους υποστηρικτές της δημοτικής γλώσσας.
- Αξιοσημείωτο, εδώ, είναι το γεγονός ότι την ίδια περίπου εποχή δημιουργήθηκαν και οι διάφορες Φιλεκπαιδευτικές Αδελφότητες, που υποστήριζαν οικονομικά τα εκπαιδευτικά πράγματα της πόλης.

Η ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΡΡΕΝΩΝ (1840-1877)

- Το 1840 ιδρύεται το Γυμνάσιο Αρρένων στο «Μεγάλο Περιβόλι», με την βοήθεια του Μητροπολίτη Μυτιλήνης Μελετίου.
- Πρώτος Γυμνασιάρχης ήταν ο Νικόλαος Αργυριάδης. Εκείνη την εποχή το σχολείο ήταν τριτάξιο, με 130 μαθητές.
  - Ακολούθησαν οι Γυμνασιάρχες: Χ. Λαίλιος και Γ. Α. Πάππης.
- Το 1875 το Γυμνάσιο Αρρένων αναγνωρίζεται από το Πανεπιστήμιο Αθηνών με τη βοήθεια ενός άλλου σημαντικού διευθυντή, του Δ. Βερναρδάκη.

ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΥΠΟ ΤΗΝ ΚΗΔΕΜΟΝΙΑ ΤΟΥ Χ. ΛΑΙΛΙΟΥ

- Το 1863 ο Χ. Λαίλιος αναλαμβάνει και πάλι καθήκοντα διευθυντή και δημιουργεί δύο κύκλους σπουδών: κατώτερο (3 τάξεις) και ανώτερο (4 τάξεις).
- Ψηφίζεται νέος κανονισμός και δημιουργείται η Δ' τάξη ενώ παράλληλα εισάγονται επιπλέον μαθήματα, όπως:
  1. Ελληνικά.
  2. Αρχαία.
  3. Ιερά Ιστορία.
  4. Ψυχολογία.
  5. Μαθηματικά.
  6. Φυσική.

ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ ΣΤΗΝ ΤΑΡΑΓΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 1877- 1912

- Το Γυμνάσιο μετά το 1877 βρισκόταν ήδη στο επίκεντρο της πνευματικής ζωής της πόλης. Το 1894 έρχεται στο προσκήνιο ο Πέτρος Παπαγεωργίου, φιλόλογος, ο οποίος αργότερα γίνεται Γυμνασιάρχης. Κατά την θητεία του συντάσσεται νέος κανονισμός που αφορούσε στις ποινές, τη βαθμολογία, τις εξετάσεις και ότι άλλο είχε σχέση με το Γυμνάσιο.
- Το 1897 μετά από την έκδοση του προγράμματος για τον συντονισμό των εκπαιδευτικών πραγμάτων της Μυτιλήνης, εγκαινιάζεται το εξατάξιο πλέον Γυμνάσιο. Ωστόσο, το Γυμνάσιο συνεχίζει να διατηρεί το κλασσικό χαρακτήρα του. Όμως, ο Π. Παπαγεωργίου εκφράζει την άποψη πως πρέπει επιτέλους να ενισχυθούν και τα θετικά μαθήματα. Έτσι κατά το σχολικό έτος 1895-1896 εισάγεται και το μάθημα της Χημείας.

ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΟ ΤΟΥ 1907

Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ (1912) ΜΕΧΡΙ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΤΟΥ 1940

- Όταν το νησί απελευθερώθηκε από τον οθωμανικό ζυγό (8 Νοεμβρίου 1912), το Γυμνάσιο λειτούργησε για λίγο ως στρατιωτικό νοσοκομείο, όπου νοσηλεύονταν Τούρκοι στρατιώτες. Αργότερα θα οργανωθεί και τελετή εορτασμού της απελευθέρωσης στον περίβολο του σχολείου. Αλλά και πιο μετά, κατά την Μικρασιατική Καταστροφή (1922) λειτούργησε ως νοσοκομείο.
- Μετά τον Π. Παπαγεωργίου προσλήφθηκαν μια σειρά από γνωστούς διευθυντές μεταξύ των οποίων: ο Ιωάννης Ολύμπιος (1888-1907), ο Εμμανουήλ Δαυΐδ (1907-1914), ενώ αργότερα ξαναέρχεται στο προσκήνιο ο Ι. Ολύμπιος μέχρι και το 1932.
- Με προεδρικό διάταγμα το 1935 το Γυμνάσιο χωρίζεται σε αρρένων και θηλέων.
- Αργότερα κατά το 1940 διευθυντής θα γίνει ο πρωτοπόρος δημοτικιστής Αριστείδης Δελής.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1940 – μέχρι σήμερα

- Το 1940 το Γυμνάσιο μετονομάζεται σε Α΄ Γυμνάσιο Αρρένων Μυτιλήνης.
- Μετά τον Α. Δελή καθήκοντα διευθυντή μέχρι το 1960 ανέλαβε ο Σ. Παρασκευαΐδης, με συνεχιστές μέχρι σήμερα, αξιόλογους καθηγητές. Ενδεικτικά αναφέρουμε μερικούς: Παναγιώτης Σαμάρας, Ιωάννης Μουτζούρης, Ειρήνη Σιδερά, Ιωάννης Καλδέλλης, Άννα Κουρασάνη – Χριστέλη (τη σημερινή διευθύντριά μας).

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΣ ΣΗΜΕΡΑ

- Σήμερα στο ιστορικό κτίριο του άλλοτε Γυμνασίου Μυτιλήνης στεγάζεται το σχολείο μας, το Πρότυπο Πειραματικό Γενικό Λύκειο Μυτιλήνης του Πανεπιστημίου Αιγαίου, καθώς επίσης το 2^ο Γενικό Λύκειο Μυτιλήνης και το 1^ο Δημοτικό Σχολείο Μυτιλήνης.
- Πρόκειται για ένα σημαντικό σχολείο, στην καρδιά της πόλης, στον ιστορικό ίσκιο του Κήπου, το οποίο όπως παραπάνω είδαμε συνοπτικά, με μια αδιάκοπη παρουσία και προσφορά στα γράμματα, τις τέχνες και τις επιστήμες, συνεχίζει να διαμορφώνει την εκπαιδευτική, ιστορική και πολιτιστική φυσιογνωμία της Μυτιλήνης.

ΒΑΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αναγνώστου Στρ., *Ο ελληνοτουρκικός πόλεμος του 1897 και ο αντίκτυπός του στη Λέσβο*, Μυτιλήνη 1997.
- Ο ίδιος, *Τοπική Ιστορία. Αναφορές στη Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία της Λέσβου*, εκδ. Εντελέχεια, Μυτιλήνη 2011.
- Αργύρης Π., «Ο αντιδυτικός Δ. Βερναρδάκης και ο εισιτήριο πανεπιστημιακός του λόγος», *Λεσβιακά*, 11(1987)130-145.
- *Ιστορία της Λέσβου*, [Συλλογικό έργο], εκδ. Σύνδεσμος Φιλολόγων Λέσβου, Μυτιλήνη 1996.

- Λυκιαρδοπούλου - Κοντάρα Σταυρούλα, *Κοινωνία και Παιδεία στη Λέσβο κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας*, Μυτιλήνη 2010.
- Πατίλας Δ., «Χριστόφορος Λαίλιος (1814-1886). Η εκπαιδευτική του σταδιοδρομία. Ο Πανδέκτης», *Αιολικά Φύλλα*, 7(1992-1993)294-301.
- Σαμάρας Π., *Η εκπαίδευση στη Λέσβο*, Μυτιλήνη 1948.
- Σιφναίου Ευρυδίκη, *Λέσβος. Οικονομική και Κοινωνική Ιστορία (1840 -1912)*, εκδ. Τροχαλία, Αθήνα 1996.
- Τάξη Στ., *Συνοπτική Ιστορία της Λέσβου και Τοπογραφία αυτής*, [Φωτομηχανική ανατύπωση], Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Μυτιλήνη 1996.

Ο κ. Στρατής Αναγνωστός Σχολικός Σύμβουλος, Φιλολόγων Λέσβου και η κα. Σταυρούλα Λυκιαρδοπούλου – Κοντάρια, Σχολική Σύμβουλος Νηπιαγωγών Λέσβου, συζητούν με τους μαθητές/τριες στη Σχολική Βιβλιοθήκη για την εκπαίδευση στη Λέσβο από τον 19^ο αιώνα μέχρι σήμερα

Μαθητές και μαθήτριες στη Σχολική Βιβλιοθήκη «επί το έργον»

ΤΕΛΟΣ

Σας ευχαριστούμε για την υπομονή σας!!!
Είστε ελεύθεροι!!!

